

Sygn. akt I KO 14/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2022 r.
wniosku Sądu Rejonowego w W. z dnia 21 stycznia 2022 r. (sygn. akt XII K (...)), o
przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę prowadzoną w Sądzie Rejonowym w W.
pod sygnaturą XII K (...) do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w
B.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w W. z dnia 21 stycznia 2022 r. (sygn. akt XII K (...)) zwrócono się do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. z wnioskiem o przekazanie sprawy przeciwko M. K. o czyn z art. 160 § 2 k.k. popełniony na szkodę M. W. innemu sądowi równorzędnemu. Uzasadnieniem dla tego wniosku jest okoliczność, że prawa pokrzywdzonej wykonuje w postępowaniu jej matka, sędzia tego sądu w stanie spoczynku.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy nie podlega interpretacji rozszerzającej. Nadmierne jego wykorzystywanie może podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Dlatego wskazuje się, że odstąpienie od zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy miejscowo może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej, że pozostawienie sprawy w gestii

tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za tym, aby w każdej sprawie zachowany został standard konstytucyjny rozpoznania jej przez sąd właściwy według procedury, w której się ona toczy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

W niniejszej sprawie taki przypadek występuje. Z jednej strony w istocie w ocenie obserwatorów wymiaru sprawiedliwości decyzje procesowe w sprawie mogłaby budzić emocje i podejrzenia, że sąd w sprawie rodzinnej sędziego, który pełnił służbę w tym sądzie nie jest obiektywny (córka sędziego jako pokrzywdzona). Pomimo braku rzeczywistych podstaw takich wnioskowań, odbiór tego typu spraw w społeczeństwie wymyka się racjonalizacji i często właśnie emocje i chęć doszukiwania się „drugiego dna” prowadząc do ocen, które niepotrzebnie obciążają wymiar sprawiedliwości.

Wydaje się racjonalną zasadą przyjmowanie w orzecznictwie Sądu Najwyższego w sprawach rozpoznawanych w trybie art. 37 k.p.k., że jeżeli sprawa dotyczy sędziego (także w stanie spoczynku, lecz pozostającego z czynnymi sędziami w relacjach chociażby koleżeńskich) lub jego najbliższych, to sąd, w którym pełnił służbę nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o owo dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest z jednej strony efektywność postępowania (realne wyłączenia poszczególnych sędziów referentów od rozpoznania sprawy) oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, z którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami. W sprawie niniejszej dodatkowo, jak wynika z akt sprawy interesu pokrzywdzonej reprezentuje jej matka, sędzia w stanie spoczynku.

Z tych względów, uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy przekazał ją do Sądu Rejonowego w B.

